

MR two-pager Recovery and Resilience Plan

7a

Aanleiding

Om aanspraak te maken op de 5,6 mld. euro aan subsidies uit de *Recovery and Resilience Facility* (RRF) van de Europese Commissie, moet Nederland een herstelplan (*Recovery and Resilience Plan*, RRP) indienen. Dit plan moet hervormingen en investeringen bevatten. Na goedkeuring van het plan wordt de €5,6 mld. in tranches uitgekeerd door de Commissie o.b.v. behaalde mijlpalen en doelen. EZK coördineert de indiening van het RRP. U wordt verzocht sturing te geven op het proces en de inhoud van dit plan.

Beslispunten

1. Instemmen met het opstellen van een concept herstelplan voor april 2021.
2. Instemmen met het indienen van het herstelplan na de verkiezingen van 2021.
3. Uw voorkeur uitspreken en overeenstemming bereiken over de investeringen in het plan:
 - A. Als uitgangspunt investeringsprojecten waarover reeds is besloten (vanaf februari 2020), waar nodig aangevuld met geheel nieuwe investeringsprojecten.
 - B. Als uitgangspunt geheel nieuwe investeringsprojecten, waar nodig aangevuld met investeringen waartoe al is besloten.
 - C. Bestaande en additionele investeringen inventariseren.

Kernpunten

- Op 21 juli jl. bereikte de Europese Raad overeenstemming over het herstelinstrument in reactie op de coronacrisis (*Next Generation EU*). Het grootste onderdeel hiervan is de RRF.
- Het Nederlandse RRP moet bijdragen aan economisch herstel, de weer- en wendbaarheid van de Nederlandse economie versterken en zowel investeringen als hervormingen bevatten. Minimaal 37% van de RRF-middelen moet aan klimaatdoelen worden besteed. De Europese Commissie adviseert dat 20% van de RRF-middelen moet bijdragen aan de digitale transitie. Maatregelen die vanaf februari 2020 zijn doorgevoerd, mogen met terugwerkende kracht worden opgenomen in het plan.
- Nederland moet zijn eigen plan opstellen en uitvoeren, en de plannen en uitvoering van andere lidstaten beoordelen. De verkiezingen van maart 2021 vallen midden in de periode van opstellen en indienen van het herstelplan. Met het oog op de verkiezingen bestaat de kans dat het RRP controversieel wordt verklaard en de deadline van 30 april 2021 niet behaald wordt.
- De inhoud van het nationale plan is mede bepalend voor de geloofwaardigheid waarmee Nederland de plannen van andere lidstaten kritisch kan beoordelen. Het implementeren van hervormingen door lidstaten was een belangrijke voorwaarde voor Nederland om in te kunnen stemmen met de RRF. Een nationaal plan zonder hervormingen zal kritisch worden ontvangen.
- In een BWO van 18 september is besproken dat dit kabinet geen nieuwe hervormingen zal doorvoeren. De vraag rest in hoeverre de investeringen in het plan uitgaan van bestaande (vanaf februari 2020) of nieuwe investeringsprojecten.

Toelichting

Beslispunt 1 Instemmen met het opstellen van een concept herstelplan voor april 2021.

- Nederland heeft baat bij een zo goed mogelijk plan ter versterking van de economie. Daarom is het van belang dat zo snel mogelijk van start wordt gegaan met de uitvraag van maatregelen.
- Gezien de verkiezingen in maart 2021, is het niet mogelijk om een plan op te stellen met ambitieuze hervormingen waar dit kabinet een keuze over kan maken.
- Voorstel is daarom om nu al te starten met het opstellen van een concept herstelplan dat bestaande hervormingen bevat en niet gepubliceerd wordt, maar wel informeel wordt getoetst bij de Europese Commissie. De feedback van de Europese Commissie kan worden meegenomen richting de formatie zodat een Nederlands RRP zowel op hervormingen als investeringen positief scoort.

Beslispunt 2 Instemmen met het indienen van het RRP na de verkiezingen van 2021.

- Het indienen van een RRP na de verkiezingen zorgt ervoor dat het geen onderdeel wordt van de verkiezingen. Aangezien een herstelplan hervormingen moet bevatten, is het onwenselijk om als kabinet vlak voor de verkiezingen een plan te publiceren met beperkte hervormingen.
- Het is wellicht niet realistisch om dan de eerste deadline van 30 april 2021 te halen waardoor het formeel indienen van een plan pas tijdens het tweede indieningsmoment van 15 oktober 2021 tot 30 april 2022 kan plaatsvinden.

↳ dus: dit is aan een volgend kabinet?

- Als voordeel bestaat dat een plan dat na de verkiezingen wordt ingediend ambitieuzere hervormingen uit de formatie kan meenemen.

Beslispunt 3 Uw voorkeur met betrekking tot het investeringsgedeelte van het RRP.

- oké, maar laten we hier dan voor 30 april '22 nog een keer naar kijken
- A. *Als uitgangspunt investeringsprojecten waarover reeds is besloten (vanaf februari 2020), waar nodig aangevuld met geheel nieuwe investeringsprojecten.*
- (+) Gunstig voor de overheidsfinanciën.
 - (-) Nederland kan worden verweten dat investeringen niet extra bijdragen aan herstel, aangezien deze uitgaven al nationaal gedekt waren.
 - (-) Risico dat klimaat- en digitaliseringsvoorwaarde van resp. 37% en 20% niet gehaald wordt.
- B. *Als uitgangspunt geheel nieuwe investeringsprojecten, waar nodig aangevuld met investeringen waartoe al is besloten.*
- (+) Kan nieuwe hervormingen ondersteunen en extra impuls geven aan de economie (economisch herstel, structuurversterking, transitie).
 - (+) NL geeft een goed voorbeeld en kan daardoor effectiever optreden richting andere lidstaten en de Europese Commissie.
 - (+) NL voldoet makkelijker aan de voorwaarden.
 - (-) Kost tijd om tot een breed gedragen keuze te komen. Wel is een groot deel van de projecten al geïnventariseerd in de zomer (o.a. BZK-traject: Agenda voor de bouw- en leefomgeving en MCKE-traject).
 - (-) Krappe tijdslijnen om doelmatigheid van projecten te beoordelen.
- C. *Bestaande en additionele investeringen inventariseren en goede en kansrijke maatregelen onder een RRP brengen.*
- (+) Kan bijdragen aan een integraal politiek besluit.
 - (+) Vergroot de kwaliteit van het RRP: investeringen worden niet vooraf uitgesloten.
 - (+) Maakt realisatie van klimaat- en digitaliseringsschotten en andere EU-criteria mogelijk.
 - (-) Krappe tijdslijnen om doelmatigheid van projecten te beoordelen.

Investerings in het RRP en voorwaarden vanuit de Europese Commissie

- Het plan moet investeringen bevatten die effectief bijdragen aan de geïdentificeerde uitdagingen in de landspecifieke aanbevelingen van de Europese Commissie.
- Volgens de laatste versie van de RRF-verordening moet een lidstaat minimaal 37% van zijn RRF-middelen aan klimaatdoelen besteden. De Europese Commissie adviseert 20% van de RRF-middelen te investeren in de digitale transitie of uitdagingen die hieruit volgen. Daarnaast moet het plan onder meer effectief bijdragen aan het mitigeren van de economische en sociale impact van de crisis en het versterken van het groeipotentieel, werkgelegenheid en economische en sociale weerbaarheid van een lidstaat.
- Nederland heeft onder meer landspecifieke aanbevelingen gehad op beleidsdomeinen arbeidsmarkt, woningmarkt, vitwaspraktijken, gezondheidszorg en R&D.

Het verdere proces

- Na uw besluit over de investeringen die het RRP mag bevatten, kan EZK de uitvraag voor maatregelen bij de betrokken departementen in gang zetten.
- Op basis van de door departementen ingediende maatregelen, komt EZK in november tot een pakket en een concept herstelplan dat via de CFEZIL en de RFEZIL langs de MR gaat. Parallel hieraan wordt het plan behandeld in de HCEU.
- Het concept herstelplan wordt informeel getoetst bij de Europese Commissie, waardoor ook feedback van de commissie kan worden meegenomen in de formulering van het definitieve plan.
- Pas na de verkiezingen in maart 2021 wordt het RRP, inclusief eventuele formatie-aanpassingen, via de CFEZIL, RFEZIL en MR naar de Kamer verstuurd.
- Indien de Europese Commissie eerder informeel heeft ingestemd met het bestaande pakket aan hervormingen en het kabinet overeenstemming heeft bereikt over een investeringspakket, zou het RRP 30 april 2021 bij de Europese Commissie kunnen worden ingediend. Terugvaloptie is om het plan rond oktober 2021 formeel in te dienen bij de Europese Commissie. Deze optie moet getoetst worden bij de Commissie.